

DD1331

Grundläggande programmering för F1

Några bilder till föreläsning 4

Innehåll

Innehåll

- ▶ Funktioner

Innehåll

- ▶ Funktioner
  - ▶ Huvud, kropp

Innehåll

- ▶ Funktioner
  - ▶ Huvud, kropp
  - ▶ Parametrar, lokala variabler

Innehåll

- ▶ Funktioner
  - ▶ Huvud, kropp
  - ▶ Parametrar, lokala variabler
  - ▶ Globala variabler

Innehåll

- ▶ Funktioner
  - ▶ Huvud, kropp
  - ▶ Parametrar, lokala variabler
  - ▶ Globala variabler
- ▶ Objekt

Innehåll

- ▶ Funktioner
  - ▶ Huvud, kropp
  - ▶ Parametrar, lokala variabler
  - ▶ Globala variabler
- ▶ Objekt
  - ▶ Referenser till objekt

Innehåll

- ▶ Funktioner
  - ▶ Huvud, kropp
  - ▶ Parametrar, lokala variabler
  - ▶ Globala variabler
- ▶ Objekt
  - ▶ Referenser till objekt
  - ▶ Lika objekt $\Leftrightarrow$ Samma objekt ?

Innehåll

- ▶ Funktioner
  - ▶ Huvud, kropp
  - ▶ Parametrar, lokala variabler
  - ▶ Globala variabler
- ▶ Objekt
  - ▶ Referenser till objekt
  - ▶ Lika objekt $\Leftrightarrow$ Samma objekt ?
  - ▶ Funktioner "på" objekt

Innehåll

- ▶ Funktioner
  - ▶ Huvud, kropp
  - ▶ Parametrar, lokala variabler
  - ▶ Globala variabler
- ▶ Objekt
  - ▶ Referenser till objekt
  - ▶ Lika objekt $\Leftrightarrow$ Samma objekt ?
  - ▶ Funktioner "på" objekt
- ▶ Datastrukturer

Innehåll

- ▶ Funktioner
  - ▶ Huvud, kropp
  - ▶ Parametrar, lokala variabler
  - ▶ Globala variabler
- ▶ Objekt
  - ▶ Referenser till objekt
  - ▶ Lika objekt $\Leftrightarrow$ Samma objekt ?
  - ▶ Funktioner "på" objekt
- ▶ Datastrukturer
  - ▶ Sekvenser

Innehåll

- ▶ Funktioner
  - ▶ Huvud, kropp
  - ▶ Parametrar, lokala variabler
  - ▶ Globala variabler
- ▶ Objekt
  - ▶ Referenser till objekt
  - ▶ Lika objekt $\Leftrightarrow$ Samma objekt ?
  - ▶ Funktioner "på" objekt
- ▶ Datastrukturer
  - ▶ Sekvenser
    - ▶ Textsträngar '.....' "....." (lite mer)

Innehåll

- ▶ Funktioner
  - ▶ Huvud, kropp
  - ▶ Parametrar, lokala variabler
  - ▶ Globala variabler
- ▶ Objekt
  - ▶ Referenser till objekt
  - ▶ Lika objekt $\Leftrightarrow$ Samma objekt ?
  - ▶ Funktioner "på" objekt
- ▶ Datastrukturer
  - ▶ Sekvenser
    - ▶ Textsträngar '.....' "....." (lite mer)
    - ▶ Tupler (.....)

Innehåll

- ▶ Funktioner
  - ▶ Huvud, kropp
  - ▶ Parametrar, lokala variabler
  - ▶ Globala variabler
- ▶ Objekt
  - ▶ Referenser till objekt
  - ▶ Lika objekt $\Leftrightarrow$ Samma objekt ?
  - ▶ Funktioner "på" objekt
- ▶ Datastrukturer
  - ▶ Sekvenser
    - ▶ Textsträngar '.....' "....." (lite mer)
    - ▶ Tupler (.....)
    - ▶ Listor [.....]

Innehåll

- ▶ Funktioner
  - ▶ Huvud, kropp
  - ▶ Parametrar, lokala variabler
  - ▶ Globala variabler
- ▶ Objekt
  - ▶ Referenser till objekt
  - ▶ Lika objekt $\Leftrightarrow$ Samma objekt ?
  - ▶ Funktioner "på" objekt
- ▶ Datastrukturer
  - ▶ Sekvenser
    - ▶ Textsträngar '.....' "....." (lite mer)
    - ▶ Tupler (.....)
    - ▶ Listor [.....]
    - ▶ range(...)

Innehåll

- ▶ Funktioner
  - ▶ Huvud, kropp
  - ▶ Parametrar, lokala variabler
  - ▶ Globala variabler
- ▶ Objekt
  - ▶ Referenser till objekt
  - ▶ Lika objekt $\Leftrightarrow$ Samma objekt ?
  - ▶ Funktioner "på" objekt
- ▶ Datastrukturer
  - ▶ Sekvenser
    - ▶ Textsträngar '.....' "....." (lite mer)
    - ▶ Tupler (.....)
    - ▶ Listor [.....]
    - ▶ range(...)
  - ▶ Dictionaries (Uppslagslistor) {.....}

Innehåll

- ▶ Funktioner
  - ▶ Huvud, kropp
  - ▶ Parametrar, lokala variabler
  - ▶ Globala variabler
- ▶ Objekt
  - ▶ Referenser till objekt
  - ▶ Lika objekt $\Leftrightarrow$ Samma objekt ?
  - ▶ Funktioner "på" objekt
- ▶ Datastrukturer
  - ▶ Sekvenser
    - ▶ Textsträngar '.....' "....." (lite mer)
    - ▶ Tupler (.....)
    - ▶ Listor [.....]
    - ▶ range(...)
  - ▶ Dictionaries (Uppslagslistor) {.....}
  - ▶ Sets (Mängder)

Funktioner har **huvud** och **kropp**

Funktioner har **huvud** och **kropp**

def countdown(n):   **huvud**

Funktioner har **huvud** och **kropp**

```
def countdown(n):          huvud
    t = n                  kropp
    while t > 0:            :
        print(t)             :
        time.sleep(1)         :
        t = t-1               :
    print("0 and G00000")   kropp
```

Funktioner har **huvud** och **kropp**

```
def countdown(n):          huvud
    t = n                  kropp
    while t > 0:            :
        print(t)             :
        time.sleep(1)         :
        t = t-1               :
    print("0 and G00000")   kropp
```

n är funktionens **formella parameter**

Funktioner har **huvud** och **kropp**

```
def countdown(n):          huvud
    t = n                  kropp
    while t > 0:            :
        print(t)             :
        time.sleep(1)         :
        t = t-1               :
    print("0 and GOOOOO")   kropp
```

n är funktionens **formella parameter**

Namnet **n** har inget samband med namn utanför funktionen

Funktioner har **huvud** och **kropp**

```
def countdown(n):          huvud
    t = n                  kropp
    while t > 0:            :
        print(t)             :
        time.sleep(1)         :
        t = t-1               :
    print("0 and GOOOOO")   kropp
```

n är funktionens **formella parameter**

Namnet **n** har inget samband med namn utanför funktionen

t är en **lokal variabel**, funktionens egen

Funktioner har **huvud** och **kropp**

```
def countdown(n):          huvud
    t = n                  kropp
    while t > 0:            :
        print(t)             :
        time.sleep(1)         :
        t = t-1               :
    print("0 and GOOOOO")   kropp
```

n är funktionens **formella parameter**

Namnet **n** har inget samband med namn utanför funktionen

t är en **lokal variabel**, funktionens egen

t måste tilldelas startvärde i funktionen

Funktioner har **huvud** och **kropp**

```
def countdown(n):          huvud
    t = n                  kropp
    while t > 0:            :
        print(t)             :
        time.sleep(1)         :
        t = t-1               :
    print("0 and GOOOOO")   kropp
```

n är funktionens **formella parameter**

Namnet **n** har inget samband med namn utanför funktionen

t är en **lokal variabel**, funktionens egen

t måste tilldelas startvärde i funktionen

Namnet **t** har inget samband med namn utanför funktionen

Funktioner **anropas**

Funktioner **anropas**

Då anges **aktuell parameter**

Funktioner **anropas**

Då anges **aktuell parameter**

countdown(5)

anrop aktuell parameter = 5

Funktioner **anropas**

Då anges **aktuell parameter**

countdown(5)

anrop aktuell parameter = 5

x = 2

y = 3

countdown(y*y-x*x+1) **anrop aktuell parameter = 6**

Funktioner **anropas**

Då anges **aktuell parameter**

countdown(5)

anrop   **aktuell parameter = 5**

x = 2

y = 3

countdown(y*y-x*x+1)   **anrop**   **aktuell parameter = 6**

n = 17

countdown(n)

anrop   **aktuell parameter = 17**

Globala variabler

Globala variabler

Definieras utanför funktionerna

Globala variabler

Definieras utanför funktionerna

Kan användas i (flera) funktioner

Globala variabler

Definieras utanför funktionerna

Kan användas i (flera) funktioner

Får (bör) inte ändras

Globala variabler

Definieras utanför funktionerna

Kan användas i (flera) funktioner

Får (bör) inte ändras

vowels = 'aoueiy'

vowels är **global variabel**

Globala variabler

Definieras utanför funktionerna

Kan användas i (flera) funktioner

Får (bör) inte ändras

vowels = 'aoueiy'

vowels är **global variabel**

```
def letteranalysis(atext):
```

```
    :
```

```
    for c in atext:
```

```
        if c in vowels:
```

vowels används, ändras ej

```
        :
```

OK!

Globala variabler

Definieras utanför funktionerna

Kan användas i (flera) funktioner

Får (bör) inte ändras

`vowels = 'aoueiy'`   `vowels` är **global variabel**

```
def letteranalysis(atext):
    :
    for c in atext:
        if c in vowels:      vowels används, ändras ej
            :
            OK!
```

```
def swedishlettercrunching(atext):
    :
```

```
vowels = vowels + 'ääö'      NEJ! Farligt!
    :
    Otillåtet att ändra vowel
```

Data i Python är objekt

Data i Python är objekt

- ▶ Objekt har **typ** och **värde(n)**

Data i Python är objekt

- ▶ Objekt har **typ** och **värde(n)**
- ▶ **Mutable: typer** som kan ändra värde

Data i Python är objekt

- ▶ Objekt har **typ** och **värde(n)**
- ▶ **Mutable:** **typer** som kan ändra värde
- ▶ **Immutable:** **typer** som inte kan ändra värde.

Data i Python är objekt

- ▶ Objekt har **typ** och **värde(n)**
- ▶ **Mutable:** **typer** som kan ändra värde
- ▶ **Immutable:** **typer** som inte kan ändra värde.
- ▶ Namn/variabler **refererar** till objekt

Data i Python är objekt

- ▶ Objekt har **typ** och **värde(n)**
- ▶ **Mutable:** **typer** som kan ändra värde
- ▶ **Immutable:** **typer** som inte kan ändra värde.
- ▶ Namn/variabler **refererar** till objekt
- ▶ Att jämföra objekt

Data i Python är objekt

- ▶ Objekt har **typ** och **värde(n)**
- ▶ **Mutable:** **typer** som kan ändra värde
- ▶ **Immutable:** **typer** som inte kan ändra värde.
- ▶ Namn/variabler **refererar** till objekt
- ▶ Att jämföra objekt
  - ▶ **x == y**   **True om** likadana objekt (lika värde)

Data i Python är objekt

- ▶ Objekt har **typ** och **värde(n)**
- ▶ **Mutable:** **typer** som kan ändra värde
- ▶ **Immutable:** **typer** som inte kan ändra värde.
- ▶ Namn/variabler **refererar** till objekt
- ▶ Att jämföra objekt
  - ▶ **x == y**   **True om** likadana objekt (lika värde)
  - ▶ **x is y**   **True om** samma objekt

Data i Python är objekt

- ▶ Objekt har **typ** och **värde(n)**
- ▶ **Mutable:** **typer** som kan ändra värde
- ▶ **Immutable:** **typer** som inte kan ändra värde.
- ▶ Namn/variabler **refererar** till objekt
- ▶ Att jämföra objekt
  - ▶ **x == y**   **True om** likadana objekt (lika värde)
  - ▶ **x is y**   **True om** samma objekt
- ▶ Funktioner kan anropas **på** objekt:

Data i Python är objekt

- ▶ Objekt har **typ** och **värde(n)**
- ▶ **Mutable:** **typer** som kan ändra värde
- ▶ **Immutable:** **typer** som inte kan ändra värde.
- ▶ Namn/variabler **refererar** till objekt
- ▶ Att jämföra objekt
  - ▶ **x == y**   **True om** likadana objekt (lika värde)
  - ▶ **x is y**   **True om** samma objekt
- ▶ Funktioner kan anropas **på** objekt:
obj.f()   **x.m()**

Sekvenser

Sekvenser

Datatyper för ordnade mängder värden

Sekvenser

Datatyper för ordnade mängder värden

- ▶ Textsträngar,

`str "..." '...'`   **Immutable**

Sekvenser

Datatyper för ordnade mängder värden

- ▶ Textsträngar,

`str "..." '...'` **Immutable**

- ▶ Tupler,

`tuple (...)` **Immutable**

Sekvenser

Datatyper för ordnade mängder värden

- ▶ Textsträngar,

`str "..." '...'` **Immutable**

- ▶ Tupler,

`tuple (...)` **Immutable**

- ▶ Listor,

`list [...]` **Mutable**

Sekvenser

Datatyper för ordnade mängder värden

- ▶ Textsträngar,

`str "..." '...'` **Immutable**

- ▶ Tupler,

`tuple (...)` **Immutable**

- ▶ Listor,

`list [...]` **Mutable**

- ▶ Heltalsföljder,

`range (...)` **Immutable**

Alla sekvenser har

Alla sekvenser har

- ▶ Längd

`len(sekvens)` → antalet element

Alla sekvenser har

- ▶ Längd

`len(sekvens)` → antalet element

- ▶ Repetition med `for`

`for elem in sekvens:`

Alla sekvenser har

- ▶ Längd

`len(sekvens)` → antalet element

- ▶ Repetition med `for`

`for elem in sekvens:`

går igenom alla element i sekvensen

Alla sekvenser har

- ▶ Längd

`len(sekvens)` → antalet element

- ▶ Repetition med `for`

`for elem in sekvens:`

går igenom alla element i sekvensen

- ▶ Test av medlem,
`elem in sekvens`

Alla sekvenser har

- ▶ Längd

`len(sekvens)` → antalet element

- ▶ Repetition med `for`

`for elem in sekvens:`

går igenom alla element i sekvensen

- ▶ Test av medlem,

`elem in sekvens`

ger True om elem finns med i sekvensen

Några str – funktioner

Några str – funktioner

Exempelsträngar: färg = "TurKos"

mening = "Gå och bada"

åsna = " Ior "

Några str – funktioner

Exempelsträngar: färg = "TurKos"

mening = "Gå och bada"

åsna = "Ior "

upper färg.upper() → 'TURKOS'

Några str – funktioner

Exempelsträngar: färg = "TurKos"

mening = "Gå och bada"

åsna = " Ior "

upper färg.upper() → 'TURKOS'

lower färg.lower() → 'turkos'

Några str – funktioner

Exempelsträngar: färg = "TurKos"

mening = "Gå och bada"

åsna = " Ior "

upper färg.upper() → 'TURKOS'

lower färg.lower() → 'turkos'

strip åsna.strip() → 'Ior'

Några str – funktioner

Exempelsträngar: färg = "TurKos"

mening = "Gå och bada"

åsna = " Ior "

upper färg.upper() → 'TURKOS'

lower färg.lower() → 'turkos'

strip åsna.strip() → 'Ior'

split mening.split() → ['Gå', 'och', 'bada']

Några str – funktioner

Exempelsträngar: färg = "TurKos"

mening = "Gå och bada"

åsna = " Ior "

upper färg.upper() → 'TURKOS'

lower färg.lower() → 'turkos'

strip åsna.strip() → 'Ior'

split mening.split() → ['Gå', 'och', 'bada']

find mening.find('h') → 5

Några str – funktioner

Exempelsträngar: färg = "TurKos"

mening = "Gå och bada"

åsna = " Ior "

upper färg.upper() → 'TURKOS'

lower färg.lower() → 'turkos'

strip åsna.strip() → 'Ior'

split mening.split() → ['Gå', 'och', 'bada']

find mening.find('h') → 5

mening.find('R') → -1 **fanns ej**

Några str – funktioner

Exempelsträngar: färg = "TurKos"

mening = "Gå och bada"

åsna = " Ior "

upper färg.upper() → 'TURKOS'

lower färg.lower() → 'turkos'

strip åsna.strip() → 'Ior'

split mening.split() → ['Gå', 'och', 'bada']

find mening.find('h') → 5

mening.find('R') → -1 **fanns ej**

mening.find('bada') → 7

Några str – funktioner

Exempelsträngar: färg = "TurKos"

mening = "Gå och bada"

åsna = " Ior "

upper färg.upper() → 'TURKOS'

lower färg.lower() → 'turkos'

strip åsna.strip() → 'Ior'

split mening.split() → ['Gå', 'och', 'bada']

find mening.find('h') → 5

mening.find('R') → -1 **fanns ej**

mening.find('bada') → 7

OBS! Strängarna ändras ej, de är immutable!

Tupler

Tupler

- ▶ En följd av data omgiven av paranteser

Tupler

- ▶ En följd av data omgiven av paranteser

```
finatal = (1644, 1729, 47)
```

```
träningssdagar = ('mån', 'tis', 'tor', 'lös')
```

Tupler

- ▶ En följd av data omgiven av paranteser

```
finatal = (1644, 1729, 47)
```

```
träningssdagar = ('mån', 'tis', 'tor', 'lös')
```

- ▶ Kan innehålla data av valfria typer

Tupler

- ▶ En följd av data omgiven av paranteser

```
finatal = (1644, 1729, 47)
```

```
träningssdagar = ('mån', 'tis', 'tor', 'lös')
```

- ▶ Kan innehålla data av valfria typer
("Anna E", 257342, True, 1.61)

Tupler

- ▶ En följd av data omgiven av paranteser

```
finatal = (1644, 1729, 47)
```

```
träningssdagar = ('mån', 'tis', 'tor', 'lös')
```

- ▶ Kan innehålla data av valfria typer
("Anna E", 257342, True, 1.61)
- ▶ Indexeras som strängar

Tupler

- ▶ En följd av data omgiven av paranteser

```
finatal = (1644, 1729, 47)
```

```
träningssdagar = ('mån', 'tis', 'tor', 'lös')
```

- ▶ Kan innehålla data av valfria typer

```
("Anna E", 257342, True, 1.61)
```

- ▶ Indexeras som strängar

```
träningssdagar[1:3] → ('tis', 'tor')
```

Tupler

- ▶ En följd av data omgiven av paranteser

```
finatal = (1644, 1729, 47)
```

```
träningssdagar = ('mån', 'tis', 'tor', 'lös')
```

- ▶ Kan innehålla data av valfria typer

```
("Anna E", 257342, True, 1.61)
```

- ▶ Indexeras som strängar

```
träningssdagar[1:3] → ('tis', 'tor')
```

- ▶ Kan inte ändras, är **immutable**

Tupler

- ▶ En följd av data omgiven av paranteser

```
finatal = (1644, 1729, 47)
```

```
träningssdagar = ('mån', 'tis', 'tor', 'lös')
```

- ▶ Kan innehålla data av valfria typer
("Anna E", 257342, True, 1.61)

- ▶ Indexeras som strängar

```
träningssdagar[1:3] → ('tis', 'tor')
```

- ▶ Kan inte ändras, är **immutable**

```
träningssdagar[1] = 'ons'  inte tillåtet!
```

Listor

Listor

- ▶ Som tupler men ändringsbara (mutable)!

Listor

- ▶ Som tupler men ändringsbara (mutable)!
- ▶ Skrivs med hakparanteser

Listor

- ▶ Som tupler men ändringsbara (mutable)!
- ▶ Skrivs med hakparanteser

```
nummer = [3, 54, 28, 10]
```

```
frukt = ["äpple", "kiwi", "päron"]
```

Listor

- ▶ Som tupler men ändringsbara (mutable)!
- ▶ Skrivs med hakparanteser

```
nummer = [3, 54, 28, 10]
```

```
frukt = ["äpple", "kiwi", "päron"]
```

- ▶ Indexeras som strängar och tupler

Listor

- ▶ Som tupler men ändringsbara (mutable)!
- ▶ Skrivs med hakparanteser

```
nummer = [3, 54, 28, 10]
```

```
frukt = ["äpple", "kiwi", "päron"]
```

- ▶ Indexeras som strängar och tupler

```
frukt[2] → "päron"
```

```
nummer[1:] → [54, 28, 10]
```

Listor

- ▶ Som tupler men ändringsbara (mutable)!
- ▶ Skrivs med hakparanteser

```
nummer = [3, 54, 28, 10]
```

```
frukt = ["äpple", "kiwi", "päron"]
```

- ▶ Indexeras som strängar och tupler

```
frukt[2] → "päron"
```

```
nummer[1:] → [54, 28, 10]
```

- ▶ Ändra innehållet:

Listor

- ▶ Som tupler men ändringsbara (mutable)!
- ▶ Skrivs med hakparanteser

```
nummer = [3, 54, 28, 10]
```

```
frukt = ["äpple", "kiwi", "päron"]
```

- ▶ Indexeras som strängar och tupler

```
frukt[2] → "päron"
```

```
nummer[1:] → [54, 28, 10]
```

- ▶ Ändra innehållet:

```
frukt[1] = "plommon" →
```

```
frukt → ["äpple", "plommon", "päron"]
```

Listor

- ▶ Som tupler men ändringsbara (mutable)!
- ▶ Skrivs med hakparanteser

```
nummer = [3, 54, 28, 10]
```

```
frukt = ["äpple", "kiwi", "päron"]
```

- ▶ Indexeras som strängar och tupler

```
frukt[2] → "päron"
```

```
nummer[1:] → [54, 28, 10]
```

- ▶ Ändra innehållet:

```
frukt[1] = "plommon" →
```

```
frukt → ["äpple", "plommon", "päron"]
```

- ▶ Har funktioner ...

Några listfunktioner

`append(x)` Lägger till x sist i listan.

Några listfunktioner

`append(x)` Lägger till x sist i listan.

`sort()` Sorterar i stigande ordning,

Några listfunktioner

`append(x)` Lägger till x sist i listan.

`sort()` Sorterar i stigande ordning,
om elementen kan jämföras!

Några listfunktioner

`append(x)`

Lägger till x sist i listan.

`sort()`

Sorterar i stigande ordning,
om elementen kan jämföras!

`reverse()`

Vänder listan.

Några listfunktioner

`append(x)` Lägger till x sist i listan.

`sort()` Sorterar i stigande ordning,
om elementen kan jämföras!

`reverse()` Vänder listan.

`insert(i,x)` Stoppar in x på plats i.

Några listfunktioner

`append(x)`

Lägger till x sist i listan.

`sort()`

Sorterar i stigande ordning,
om elementen kan jämföras!

`reverse()`

Vänder listan.

`insert(i,x)`

Stoppar in x på plats i.

`pop(i)`

Plockar ut elementet på plats i,
värdet returneras

Några listfunktioner

<code>append(x)</code>	Lägger till x sist i listan.
<code>sort()</code>	Sorterar i stigande ordning, om elementen kan jämföras!
<code>reverse()</code>	Vänder listan.
<code>insert(i,x)</code>	Stoppar in x på plats i.
<code>pop(i)</code>	Plockar ut elementet på plats i, värdet returneras
<code>remove(x)</code>	Tar bort första förekomsten av x,

Några listfunktioner

`append(x)`

Lägger till x sist i listan.

`sort()`

Sorterar i stigande ordning,
om elementen kan jämföras!

`reverse()`

Vänder listan.

`insert(i,x)`

Stoppar in x på plats i.

`pop(i)`

Plockar ut elementet på plats i,
värdet returneras

`remove(x)`

Tar bort första förekomsten av x,
om x inte finns blir det felavbrott!

Några listfunktioner

`append(x)`

Lägger till x sist i listan.

`sort()`

Sorterar i stigande ordning,
om elementen kan jämföras!

`reverse()`

Vänder listan.

`insert(i,x)`

Stoppar in x på plats i.

`pop(i)`

Plockar ut elementet på plats i,
värdet returneras

`remove(x)`

Tar bort första förekomsten av x,
om x inte finns blir det felavbrott!

Kan ändra listans innehåll!
Listor är **mutable**

Gå igenom en lista

Gå igenom en lista

```
for element in alist:  
    do something with element
```

Gå igenom en lista

```
for element in alist:  
    do something with element
```

T.ex multiplicera ihop alla element:

Gå igenom en lista

```
for element in alist:  
    do something with element
```

T.ex multiplicera ihop alla element:

```
alist = [2,5,7,3,4,2]  
prod = 1  
for t in alist:  
    prod = prod * t  
  
print("Produkten ==", prod)
```

Repetition över listans **värden**

Ibland behöver man indexen i listan

Ibland behöver man indexen i listan

Sätt alla negativa element i en tallista till 0

Ibland behöver man indexen i listan

Sätt alla negativa element i en tallista till 0

```
alist = [3, -2.9, 5.5, 3.7, -1, 2.6, 6.8, -0.1]
```

I bland behöver man indexen i listan

Sätt alla negativa element i en tallista till 0

```
alist = [3, -2.9, 5.5, 3.7, -1, 2.6, 6.8, -0.1]
```

Repetera över indexen istället

I bland behöver man indexen i listan

Sätt alla negativa element i en tallista till 0

```
alist = [3, -2.9, 5.5, 3.7, -1, 2.6, 6.8, -0.1]
```

Repetera över indexen istället

```
for i in range(len(alist)):
    if alist[i] < 0:
        alist[i] = 0

print(alist)
```

I bland behöver man indexen i listan

Sätt alla negativa element i en tallista till 0

```
alist = [3, -2.9, 5.5, 3.7, -1, 2.6, 6.8, -0.1]
```

Repetera över indexen istället

```
for i in range(len(alist)):
    if alist[i] < 0:
        alist[i] = 0

print(alist)
```

Resultat:

```
[3, -2.9, 5.5, 3.7, -1, 2.6, 6.8, -0.1] # före
```

I bland behöver man indexen i listan

Sätt alla negativa element i en tallista till 0

```
alist = [3, -2.9, 5.5, 3.7, -1, 2.6, 6.8, -0.1]
```

Repetera över indexen istället

```
for i in range(len(alist)):
    if alist[i] < 0:
        alist[i] = 0

print(alist)
```

Resultat:

```
[3, -2.9, 5.5, 3.7, -1, 2.6, 6.8, -0.1] # före
[3, 0, 5.5, 3.7, 0, 2.6, 6.8, 0] # efter
```

Alternativt sätt: **enumerate**

Alternativt sätt: `enumerate`

Repetera över indexen `och` värdena

Alternativt sätt: enumerate

Repetera över indexen och värdena

```
alist = [3, -2.9, 5.5, 3.7, -1, 2.6, 6.8, -0.1]
```

Alternativt sätt: enumerate

Repetera över indexen och värdena

```
alist = [3, -2.9, 5.5, 3.7, -1, 2.6, 6.8, -0.1]
```

```
enumerate(alist)
```

Alternativt sätt: enumerate

Repetera över indexen och värdena

```
alist = [3, -2.9, 5.5, 3.7, -1, 2.6, 6.8, -0.1]
```

```
enumerate(alist) → [(0,3),(1,-2.9),(2,5.5)...]
```

Alternativt sätt: enumerate

Repetera över indexen och värdena

```
alist = [3, -2.9, 5.5, 3.7, -1, 2.6, 6.8, -0.1]
```

```
enumerate(alist) → [(0,3),(1,-2.9),(2,5.5)...]
```

Sätt alla negativa element i alist till 0

Alternativt sätt: enumerate

Repetera över indexen och värdena

```
alist = [3, -2.9, 5.5, 3.7, -1, 2.6, 6.8, -0.1]
```

```
enumerate(alist) → [(0,3),(1,-2.9),(2,5.5)...]
```

Sätt alla negativa element i alist till 0

```
for i,v in enumerate(alist):
    if v < 0:
        alist[i] = 0

print(alist)
```

Alternativt sätt: enumerate

Repetera över indexen och värdena

```
alist = [3, -2.9, 5.5, 3.7, -1, 2.6, 6.8, -0.1]
```

```
enumerate(alist) → [(0,3),(1,-2.9),(2,5.5)...]
```

Sätt alla negativa element i alist till 0

```
for i,v in enumerate(alist):
    if v < 0:
        alist[i] = 0

print(alist)
```

Samma resultat:

```
[3, 0, 5.5, 3.7, 0, 2.6, 6.8, 0]
```

Nästlade listor = listor i listor i listor ...

Nästlade listor = listor i listor i listor ...

```
kläder = [['hatt', 'keps', 'turban', 'mössa'],  
          ['T-shirt', 'skjorta', 'blus'],  
          ['jeans'],  
          ['sandaler', 'boots']]
```

Nästlade listor = listor i listor i listor ...

```
kläder = [['hatt', 'keps', 'turban', 'mössa'],  
          ['T-shirt', 'skjorta', 'blus'],  
          ['jeans'],  
          ['sandaler', 'boots']]
```

Ett index ger en lista

Nästlade listor = listor i listor i listor ...

```
kläder = [['hatt', 'keps', 'turban', 'mössa'],  
          ['T-shirt', 'skjorta', 'blus'],  
          ['jeans'],  
          ['sandaler', 'boots']]
```

Ett index ger en lista

```
kläder[1] → ['T-shirt', 'skjorta', 'blus']
```

Nästlade listor = listor i listor i listor ...

```
kläder = [['hatt', 'keps', 'turban', 'mössa'],  
          ['T-shirt', 'skjorta', 'blus'],  
          ['jeans'],  
          ['sandaler', 'boots']]
```

Ett index ger en lista

```
kläder[1] → ['T-shirt', 'skjorta', 'blus']  
kläder[3] → ['sandaler', 'boots']
```

Nästlade listor = listor i listor i listor ...

```
kläder = [['hatt', 'keps', 'turban', 'mössa'],  
          ['T-shirt', 'skjorta', 'blus'],  
          ['jeans'],  
          ['sandaler', 'boots']]
```

Ett index ger en lista

```
kläder[1] → ['T-shirt', 'skjorta', 'blus']  
kläder[3] → ['sandaler', 'boots']
```

Två index ger element från inre lista

```
kläder[0][2] → 'turban'  
kläder[3][0] → 'sandaler'
```

En nästlad lista kan representera en matris

```
mat = [[3, 5, 0],  
       [7, -1, 1],  
       [2, 6, 8]]
```

En nästlad lista kan representera en matris

```
mat = [[3, 5, 0],  
       [7, -1, 1],  
       [2, 6, 8]]
```

Ett index ger en rad

två index ger ett element

En nästlad lista kan representera en matris

```
mat = [[3, 5, 0],  
       [7, -1, 1],  
       [2, 6, 8]]
```

Ett index ger en rad

mat[0] → [3, 5, 0]

två index ger ett element

mat[0][1] → 5

En nästlad lista kan representera en matris

```
mat = [[3, 5, 0],  
       [7, -1, 1],  
       [2, 6, 8]]
```

Ett index ger en rad

```
mat[0] → [3, 5, 0]  
mat[1] → [7, -1, 1]
```

två index ger ett element

```
mat[0][1] → 5  
mat[1][0] → 7
```

En nästlad lista kan representera en matris

```
mat = [[3, 5, 0],  
       [7, -1, 1],  
       [2, 6, 8]]
```

Ett index ger en rad

mat[0] → [3, 5, 0]
mat[1] → [7, -1, 1]
mat[2] → [2, 6, 8]

två index ger ett element

mat[0][1] → 5
mat[1][0] → 7
mat[2][2] → 8

En nästlad lista kan representera en matris

```
mat = [[3, 5, 0],  
       [7, -1, 1],  
       [2, 6, 8]]
```

Ett index ger en rad

mat[0] → [3, 5, 0]
mat[1] → [7, -1, 1]
mat[2] → [2, 6, 8]

två index ger ett element

mat[0][1] → 5
mat[1][0] → 7
mat[2][2] → 8

Kolumer är lite svårare att komma åt

En nästlad lista kan representera en matris

```
mat = [[3, 5, 0],  
       [7, -1, 1],  
       [2, 6, 8]]
```

Ett index ger en rad

mat[0] → [3, 5, 0]
mat[1] → [7, -1, 1]
mat[2] → [2, 6, 8]

två index ger ett element

mat[0][1] → 5
mat[1][0] → 7
mat[2][2] → 8

Kolumer är lite svårare att komma åt

Om det finns tid så skriver vi en kolumnfunktion.
Funktionen finns på föreläsningens webbsida

Objekt och referenser

```
a = [8, 13, 16]  
b = a
```

Objekt och referenser

```
a = [8, 13, 16]
```

```
b = a
```

```
a[1] = 77
```

Objekt och referenser

```
a = [8, 13, 16]
```

```
b = a
```

```
a[1] = 77
```

Nu är listan a ändrad till [8, 77, 16]

Objekt och referenser

```
a = [8, 13, 16]
```

```
b = a
```

```
a[1] = 77
```

Nu är listan a ändrad till [8, 77, 16]
Har något hänt med b ?

Objekt och referenser

```
a = [8, 13, 16]
```

```
b = a
```

```
a[1] = 77
```

Nu är listan a ändrad till [8, 77, 16]
Har något hänt med b ?

JA! a och b refererar till samma lista.
b är också [8, 77, 16]

Objekt och referenser

```
a = [8, 13, 16]
```

```
b = a
```

```
a[1] = 77
```

Nu är listan a ändrad till [8, 77, 16]
Har något hänt med b ?

JA! a och b refererar till samma lista.
b är också [8, 77, 16]

b = a[:] ger kopiering

Gör en $n \times n$ -matris med nollor

Gör en $n \times n$ -matris med nollor

```
nollrad = [0]*n
```

```
matris = [nollrad]*n
```

Gör en $n \times n$ -matris med nollor

```
nollrad = [0]*n  
matris = [nollrad]*n
```

Antag $n = 4$, titta på matrisen

Gör en $n \times n$ -matris med nollor

```
nollrad = [0]*n
```

```
matris = [nollrad]*n
```

Antag $n = 4$, titta på matrisen

```
[[0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0]]
```

Gör en $n \times n$ -matris med nollor

```
nollrad = [0]*n
```

```
matris = [nollrad]*n
```

Antag $n = 4$, titta på matrisen

```
[[0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0]]
```

Ser bra ut!

Gör en $n \times n$ -matris med nollor

```
nollrad = [0]*n  
matris = [nollrad]*n
```

Antag $n = 4$, titta på matrisen

```
[[0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0]]
```

Ser bra ut!

Ändra ett element

```
matris[0][0] = 9
```

Gör en $n \times n$ -matris med nollor

```
nollrad = [0]*n  
matris = [nollrad]*n
```

Antag $n = 4$, titta på matrisen

```
[[0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0]]
```

Ser bra ut!

Ändra ett element

```
matris[0][0] = 9
```

titta på matrisen

Gör en $n \times n$ -matris med nollor

```
nollrad = [0]*n  
matris = [nollrad]*n
```

Antag $n = 4$, titta på matrisen

```
[[0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0]]
```

Ser bra ut!

Ändra ett element

```
matris[0][0] = 9
```

titta på matrisen

```
[[9,0,0,0], [9,0,0,0], [9,0,0,0], [9,0,0,0]]
```

Ser inte bra ut! Samma nollrad på 4 ställen.

Gör en $n \times n$ -matris med nollar, alla rader olika listor

```
nollrad = [0]*n
matris = []
for k in range(n):
    matris.append(nollrad[:]) #KOPIA!
```

Gör en $n \times n$ -matris med nollar, alla rader olika listor

```
nollrad = [0]*n
matris = []
for k in range(n):
    matris.append(nollrad[:]) #KOPIA!
```

Antag $n = 4$, titta på matrisen

Gör en $n \times n$ -matris med nollar, alla rader olika listor

```
nollrad = [0]*n
matris = []
for k in range(n):
    matris.append(nollrad[:]) #KOPIA!
```

Antag $n = 4$, titta på matrisen

```
[[0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0]]
```

Gör en $n \times n$ -matris med nollar, alla rader olika listor

```
nollrad = [0]*n
matris = []
for k in range(n):
    matris.append(nollrad[:]) #KOPIA!
```

Antag $n = 4$, titta på matrisen

```
[[0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0]]
```

Ser bra ut!

Ändra nu ett element

```
matris[0][0] = 9
```

Gör en $n \times n$ -matris med nollar, alla rader olika listor

```
nollrad = [0]*n
matris = []
for k in range(n):
    matris.append(nollrad[:]) #KOPIA!
```

Antag $n = 4$, titta på matrisen

```
[[0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0]]
```

Ser bra ut!

Ändra nu ett element

```
matris[0][0] = 9
```

titta på matrisen

Gör en $n \times n$ -matris med nollar, alla rader olika listor

```
nollrad = [0]*n
matris = []
for k in range(n):
    matris.append(nollrad[:]) #KOPIA!
```

Antag $n = 4$, titta på matrisen

```
[[0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0]]
```

Ser bra ut!

Ändra nu ett element

```
matris[0][0] = 9
```

titta på matrisen

```
[[9,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0], [0,0,0,0]]
```

Ser bra ut! Varje matrisrad är en ny kopia av nollrad.

Dictionaries – uppslagslistor

Dictionaries – uppslagslistor

- ▶ Liknar listor men alla **immutables** kan vara "index"

Dictionaries – uppslagslistor

- ▶ Liknar listor men alla **immutables** kan vara "index"
- ▶ Skrivs med {...}

engelska = {}

Dictionaries – uppslagslistor

- ▶ Liknar listor men alla **immutables** kan vara "index"
- ▶ Skrivs med `{...}`
`engelska = {}`
- ▶ Lagrar datapar som **nyckel** och **värde**

Dictionaries – uppslagslistor

- ▶ Liknar listor men alla **immutables** kan vara "index"
- ▶ Skrivs med `{...}`
`engelska = {}`
- ▶ Lagrar datapar som **nyckel** och **värde**

`engelska['fågel'] = 'bird'`

`engelska['fisk'] = 'fish'`

`engelska['sköldpadda'] = ['turtle', 'tortoise']`

`engelska['bra'] =`

`['good', 'fine', 'decent', 'satisfactory']`

`engelska[4] = 'four'`

Dictionaries – uppslagslistor

- ▶ Liknar listor men alla **immutables** kan vara "index"
- ▶ Skrivs med {...}
`engelska = {}`
- ▶ Lagrar datapar som **nyckel** och **värde**

`engelska['fågel'] = 'bird'`

`engelska['fisk'] = 'fish'`

`engelska['sköldpadda'] = ['turtle', 'tortoise']`

`engelska['bra'] =`

`['good', 'fine', 'decent', 'satisfactory']`

`engelska[4] = 'four'`

- ▶ Värden kan vara vilken typ som helst

Dictionaries – uppslagslistor

- ▶ Liknar listor men alla **immutables** kan vara "index"
- ▶ Skrivs med {...}
`engelska = {}`
- ▶ Lagrar datapar som **nyckel** och **värde**

`engelska['fågel'] = 'bird'`

`engelska['fisk'] = 'fish'`

`engelska['sköldpadda'] = ['turtle', 'tortoise']`

`engelska['bra'] =`

`['good', 'fine', 'decent', 'satisfactory']`

`engelska[4] = 'four'`

- ▶ Värden kan vara vilken typ som helst
- ▶ Nycklar kan vara tal, text eller tupler (**immutables**)

Dictionaries – uppslagslistor

- ▶ Liknar listor men alla **immutables** kan vara "index"
- ▶ Skrivs med {...}
`engelska = {}`
- ▶ Lagrar datapar som **nyckel** och **värde**

`engelska['fågel'] = 'bird'`

`engelska['fisk'] = 'fish'`

`engelska['sköldpadda'] = ['turtle', 'tortoise']`

`engelska['bra'] =`

`['good', 'fine', 'decent', 'satisfactory']`

`engelska[4] = 'four'`

- ▶ Värden kan vara vilken typ som helst
- ▶ Nycklar kan vara tal, text eller tupler (**immutables**)
- ▶ Har ingen inbördes ordning, kan inte sorteras

Några funktioner för dictionaries

- `keys()` Ger lista med alla nycklar.
- `values()` Ger lista med alla värden.
- `get(k)` Returnerar värdet för nyckel k.
Listan oförändrad.
- `pop(k)` Hämtar värdet för nyckel k,
tar ut paret `(k,v)` ur listan.

Operationer

- `k in dict` Finns k som nyckel i dict?
- `for k in dict:` Gå igenom nycklarna,
värdena är då `dict[k]`

Dictionaryexempel

Håll reda på vad du ska träna olika dagar:

Dictionaryexempel

Håll reda på vad du ska träna olika dagar:

```
traning = {'måndag': 'Skivstång', 'tisdag': 'Spinning',  
          'torsdag': 'Step', 'lördag': 'Skivstång'}
```

Dictionaryexempel

Håll reda på vad du ska träna olika dagar:

```
traning = {'måndag': 'Skivstång', 'tisdag': 'Spinning',  
          'torsdag': 'Step', 'lördag': 'Skivstång'}
```

```
while True:  
    dag = input('Vilken dag är det? ')  
    if dag in traning:  
        print('Idag ska du träna', traning[dag])  
    else:  
        print('Idag får du vila')
```

Dictionaryexempel

Romerska siffrors värde

Dictionaryexempel

Romerska siffrors värde

```
romerska = {'I':1, 'V':5, 'X':10, 'C': 100, 'M':1000}
```

Dictionaryexempel

Romerska siffrors värde

```
romerska = {'I':1, 'V':5, 'X':10, 'C': 100, 'M':1000}
```

```
romerska['L'] = 50
```

```
romerska['D'] = 500
```

Dictionaryexempel

Romerska siffrors värde

```
romerska = {'I':1, 'V':5, 'X':10, 'C': 100, 'M':1000}
```

```
romerska['L'] = 50
```

```
romerska['D'] = 500
```

```
undantag = {'IX': 9, 'XC': 90, 'CM': 900}
```

Dictionaryexempel

Romerska siffrors värde

```
romerska = {'I':1, 'V':5, 'X':10, 'C': 100, 'M':1000}
```

```
romerska['L'] = 50
```

```
romerska['D'] = 500
```

```
undantag = {'IX': 9, 'XC': 90, 'CM': 900}
```

Översättning av romerska tal till arabiska och tvärtom är en
lätt P-uppgift.